

Feitelijke vereniging of vzw?

De grote verschillen tussen een feitelijke vereniging en vzw

- **Vereniging Zonder Winstoogmerk (VZW):**
Een vereniging zonder winstoogmerk is een groep natuurlijke personen of rechtspersonen die een belangeloos doel nastreven.
Vb. kinderen plezier laten beleven in sport

- **Feitelijke vereniging (FV):**
Ontstaat van zodra twee of meer personen het idee ontwikkelen om gezamenlijk een doel te verwezenlijken. Een feitelijke vereniging kan beschouwd worden als een "clubje".
Vb. Jan en Piet beslissen om een sportclub op te starten en op die manier willen ze de kinderen plezier laten beleven in sport doorheen het schooljaar.

Een **feitelijke vereniging** heeft **geen rechtspersoonlijkheid**. Een feitelijke vereniging kan geen verbintenissen aangaan, geen eigendommen bezitten, geen schenkingen aanvaarden. M.a.w. het zijn de individuele leden die zich persoonlijk verbinden tot de verplichtingen van de vereniging. Zij kunnen dus persoonlijk aansprakelijk worden gesteld. De leden van de vereniging investeren hun eigen vermogen in de organisatie.

De **vzw** beschikt over **eigen rechtspersoonlijkheid** die losstaat van die van haar leden. De rechtspersoonlijkheid betekent dat de vzw rechten en plichten heeft op juridisch, boekhoudkundig en fiscaal vlak. De leden beschikken over een beperkte aansprakelijkheid en investeren in beginsel hun eigen vermogen niet voor de verbintenissen van de vzw.

Daarom lijkt het niet slecht om als clubbestuurder van je feitelijke vereniging een vzw te maken omwille van de eventuele risico's en de aansprakelijkheid van de leden.

De belangrijkste verschillen in een schema

	FEITELIJKE VERENIGING	VZW
AARD	<p>Meerdere personen die overeenkomen om op een geregelde en duurzame manier een aantal initiatieven te nemen.</p> <p><i>Vb. Jan en Piet starten met een sportclub en bieden doorheen het schooljaar 30 weken sport aan.</i></p>	<p>Groepering van ten minste drie personen die overeenkomen om gemeenschappelijke doelstellingen te realiseren en waarin winst maken ondergeschikt is aan het doel</p> <p><i>Vb. Kinderen op een leuke manier sport laten beleven is belangrijker dan het maken van winst door de verkoop van een drankje in de cafetaria. De eventuele winst van die verkoop wordt geïnvesteerd in nieuw sportmateriaal om de kinderen op een nog betere manier</i></p>

		<i>sport te laten beleven.</i>
RECHTS-PERSONLIJKHEID	<p>De vereniging heeft geen rechtspersoonlijkheid. De leden kunnen afzonderlijk en individueel aansprakelijk worden gesteld.</p> <p><i>Vb. bij een groot ongeval met een kind, zullen Jan en Piet aangesproken worden en zullen zij eventueel moeten opdraaien voor de kosten.</i></p>	<p>De vzw heeft rechtspersoonlijkheid. Die gaat in vanaf de dag dat bij de griffie van de Rechtbank van Koophandel de statuten neergelegd zijn, alsook de akten van benoeming van de bestuurders en de personen die de vereniging mogen vertegenwoordigen (indien van toepassing).</p> <p><i>Vb. Bij een groot ongeval zal de clubvzw aangesproken worden voor de eventuele kosten en dus niet Jan en Piet.</i></p>
ORGANISATIE	<p>Er is geen wettelijke regeling voor.</p> <p><i>Vb. Jan en Piet komen nu en dan eens samen om hun werking voor te bereiden. Ze kiezen op welke manier, wie er bij betrokken is en hoeveel keer ze samenkomen.</i></p>	<p>Het gaat hier om een duidelijke structuur waarin er gewerkt moet worden (Algemene Vergadering, Raad van Bestuur, eventueel Dagelijks Bestuur, de werking ...). Voor meer info over de verschillende termen, zie verder in de tekst.</p>
BEZITTINGEN	<p>De vereniging heeft geen bezittingen. Alle bezittingen zijn de mede-eigendom van alle leden, of de persoonlijke eigendom van wie dit kan aantonen, vb. door een aankoopfactuur.</p>	<p>De vzw heeft een eigen vermogen, duidelijk afgebakend van het persoonlijk vermogen van de leden.</p>
AANSPRAKELIJKHEID	<p>De leden kunnen individueel aansprakelijk gesteld worden als verbintenissen en afspraken niet nagekomen worden.</p> <p>De leden kunnen enkel individueel en in eigen naam optreden, dagvaarden en gedagvaard worden.</p>	<p>De leden kunnen niet persoonlijk aansprakelijk gesteld worden. Alleen de vzw kan aansprakelijk gesteld worden tenzij de vzw niet als 'een goede huisvader' wordt beheerd. (Dus voor persoonlijke fouten ben je wel nog altijd aansprakelijk).</p> <p>De vzw kan in eigen naam en voor eigen rekening optreden, dagvaarden en gedagvaard worden.</p>
PLICHTEN	<p>Er zijn geen verplichtingen, behalve de afspraken die tussen de leden onderling of met derden werden gemaakt. Op fiscaal vlak gelden de gewone regels over de</p>	<p>Als vzw ben je gebonden aan heel wat plichten (zowel bij de opstart, bij wijzigingen, op het einde van het jaar en bij ontbinding).</p> <p>Op fiscaal vlak wordt de vzw</p>

	personenbelasting of die van de BTW-wetgeving. De BTW erkent feitelijke verenigingen, die een BTW-nummer kunnen hebben.	onderworpen aan de rechtspersonen- of vennootschapsbelasting naargelang de aard van de activiteiten. Ook kan de vzw een BTW-nummer hebben (niet verplicht).
STRUCTUUR	Vrij te bepalen.	Binnen het wettelijk kader vrij te bepalen. Zowel ondergeschikte of nevenschikte relaties zijn mogelijk.

Samenvatting in voor- en nadelen

FEITELIJKE VERENIGING	VZW
<ul style="list-style-type: none"> + Administratieve verplichtingen zeer beperkt + Volgt de dynamiek van de werking 	<ul style="list-style-type: none"> + Vzw als rechtspersoon aansprakelijk bij het ondertekenen van een contract, individuen blijven in principe buiten schot + Het vermogen van de vzw wordt aangesproken en dus minder persoonlijke financiële risico's
<ul style="list-style-type: none"> - Persoonlijk aansprakelijk bij het ondertekenen van contracten - Het eigen vermogen kan worden aangesproken 	<ul style="list-style-type: none"> - Administratieve verplichtingen - Vzw-structuur is nogal strak en minder vrijblijvend

Wanneer overstappen van een feitelijke vereniging naar een vzw?

De beslissing om een vzw op te richten, zal vooral bepalend zijn als je wilt streven naar een onderscheid tussen de **aansprakelijkheid** en het **vermogen** van de vzw en die van haar leden. Zodra een project waarmee wordt begonnen, vb. een sportclubwerking, leidt tot rechtshandelingen van een bepaald belang op het vlak van financiën en aansprakelijkheid, kan het wenselijk zijn een vzw op te richten. Dit is ook het geval als een vereniging van de overheid **subsidies** krijgt. In dit geval kan zij door de subsidiërende overheid verplicht worden om een vzw te worden.

Terminologie

Algemene Vergadering: Hoogste gezagsorgaan in de vereniging.

Leden: Lid van de Algemene Vergadering. Heeft stemrecht op de Algemene Vergadering. De naam van het lid komt ook voor in het ledenregister.

Raad van Bestuur: Uitvoerend orgaan, belast met de uitvoering van het beleid.

Bestuurder: Iemand die lid is van de Raad van Bestuur en die benoemd is door de Algemene Vergadering (wat niet wil zeggen dat een bestuurder ook lid moet zijn van de AV).

Stichter of oprichter: Iemand die bij de oprichting de statuten heeft ondertekend en die dus ook als "lid" kan beschouwd worden.

Effectieve leden: Is een persoon die voorkomt in het ledenregister. Effectieve leden hebben ook stemrecht op de Algemene Vergadering.

Toegetreden leden: (niet noodzakelijk) Zijn de personen die bij de vereniging zijn aangesloten, vb. de deelnemers, eventueel een lidkaart hebben en deelnemen aan de activiteiten van de vereniging. Zij zijn gebonden door het huishoudelijk reglement, maar zijn niet stemgerechtigd in de AV.

Begroting: Jaarlijkse raming van ontvangsten en uitgaven voor het komend werkjaar. De begroting wordt ieder jaar weliswaar opgesteld door de Raad van Bestuur maar moet goedgekeurd worden door de Algemene Vergadering.

Rekeningen: Zijn de werkelijke ontvangsten en uitgaven over het voorbije werkjaar. De rekeningen moeten ieder jaar goedgekeurd worden door de Algemene Vergadering binnen de zes maand na afsluiting van het boekjaar. Wanneer de Algemene Vergadering 'kwijting' geeft aan de Bestuurders, betekent dit dat de AV de rekeningen erkent en de Bestuurders eventuele fouten kwijtscheldt. De rekeningen moeten jaarlijks neergelegd worden ter griffie van de Rechtbank van Koophandel (grote vzw's bij de Nationale Bank van België).

Rechtspersoonlijkheid: Houdt in dat de vzw beschouwd wordt als een afzonderlijke entiteit met bepaalde rechten en verplichtingen. Zo kan een vzw o.a. verbintenissen aangaan en in rechte optreden, zonder dat de leden persoonlijk worden aangesproken. Vormt een scherm tussen het privévermogen van de leden en het vermogen van de vzw.

Meer info

www.vsdc.be

www.procura.be

www.vereniginginfo.be

www.just.fgov.be

Bron: Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) vzw – www.speelplein.net